

M HARUKI
MURAKAMI

Autoportretul
scriitorului
ca alergător
de cursă lungă

Traducere din limba japoneză
de Iuliana Oprina

POLIROM
2025

Cuprins

<i>Prefață. Suferința ca opțiune</i>	5
Capitolul 1 – 5 august 2005	
Insula Kauai, Hawaii	9
Capitolul 2 – 14 august 2005	
Insula Kauai, Hawaii	41
Capitolul 3 – 1 septembrie 2005	
Insula Kauai, Hawaii	73
Capitolul 4 – 19 septembrie 2005	
Tokyo.....	103
Capitolul 5 – 3 noiembrie 2005	
Cambridge, Massachusetts	131
Capitolul 6 – 23 iunie 1996	
Lacul Saroma, Hokkaidō.....	153
Capitolul 7 – 30 octombrie 2005	
Cambridge, Massachusetts	181
Capitolul 8 – 26 august 2006	
Un orașel de coastă din Kanagawa.....	203
Capitolul 9 – 1 octombrie 2006	
Orașul Murakami, prefectura Niigata	225
<i>Postfață. Pe drumurile lumii</i>	255

Haruki Murakami, *Hashiru koto ni tsuite kataru toki ni boku no kataru koto* (*What I Talk About When I Talk About Running*)

Copyright © 2007 by Harukimurakami Archival
Labyrinth
Originally published by Bungeishunju Ltd.

© 2009, 2025 by Editura POLIROM,
pentru traducerea în limba română

Această carte este protejată prin copyright. Reproducerea integrală sau parțială, multiplicarea prin orice mijloace și sub orice formă, cum ar fi xeroxarea, scanarea, transpunerea în format electronic sau audio, punerea la dispoziția publică, inclusiv prin internet sau prin rețele de calculatoare, stocarea permanentă sau temporară pe dispozitive sau sisteme cu posibilitatea recuperării informațiilor, cu scop comercial sau gratuit, precum și alte fapte similare săvârșite fără permisiunea scrisă a deținătorului copyrightului reprezintă o încălcare a legislației cu privire la protecția proprietății intelectuale și se pedepesc penal și/sau civil în conformitate cu legile în vigoare.

Foto copertă: © iStockphoto.com/epicurean

www.polirom.ro

Editura POLIROM

Iași, B-dul Carol I nr. 4; P.O. BOX 266, 700505
București, Splaiul Unirii nr. 6, bl. B3A, sc. 1, et. 1,
sector 4, 040031, O.P. 53

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României:
MURAKAMI, HARUKI

Autoportretul scriitorului ca alergător de cursă lungă / Haruki Murakami; trad. din lb. japoneză de Iuliana Oprina. – Iași: Polirom, 2025

ISBN: 978-630-344-124-5

I. Oprina, Iuliana (trad.)

821.521

Printed in ROMANIA

Fiindcă n-am scăpat încă de oboseala acumulată în perioada lungă de antrenament, nu prea prind nici viteză. Alerg dimineața pe malul râului Charles în ritmul meu și văd cum mă depășesc pe rând boboacele de la Harvard. Sunt miciuțe de statură, zvelte, îmbrăcate în tricouri bordo cu logoul facultății, cu părul blond prins în coadă la spate și se avântă ca săgeata ascultând muzică la iPod-urile lor nou-nouțe. Au ceva agresiv și sfidător în ele. Sunt obișnuite să-i depășească pe alții, nu să fie depășite. Par strălucite, sănătoase, fermecătoare, serioase și pline de încredere în sine. De cele mai multe ori, stilul în care aleargă nu se pretează la distanțe mari. E tipic pentru distanțe medii. Au pasul mare și lovesc pământul cu putere. Nici nu le-ar trece prin cap să alerge relaxat, admirând peisajul.

Nu e un lucru cu care să mă mândresc, dar în comparație cu ele, eu unul sunt foarte obișnuit cu înfrângerea. Există pe lumea aceasta nenumărate lucruri care mă depășesc și

nenumărați adversari pe care nu-i pot învinge nicicum. Dar poate că ele încă n-au gustat durerea aceasta. Și poate că nici nu trebuie să o guste de pe acum. Stau și mă gândesc la asta privindu-le cozile care le flutură cu mândrie și picioarele zvelte și războinice. Și alerg în voie de-a lungul râului, menținând ritmul meu lejer.

Să fi existat pe vremuri și în viața mea asemenea zile scânteietoare? Măcar câteva tot or fi fost. Dar cred că și dacă aș fi avut pe atunci părul lung, prins în coadă, tot n-ar fi fluturat cu atâta mândrie cum le flutură lor cozile. Picioarele mele nu ar fi izbit pământul cu atâta putere. Dar e de așteptat. Doar ele sunt proaspete studente la excepționala Universitate Harvard.

În orice caz, îmi place să le văd cum aleargă. Mă uit la ele și realizez că lumea trece în mâinile următoarei generații. La urma urmei, e și normal. De aceea nu mă încercă nicio părere de rău când le văd cum vin din urmă și mă depășesc. Ele au propriul lor ritm, propria lor percepție a timpului. Eu am propriul meu ritm și propria mea percepție a timpului. Sunt complet diferite și este și natural să fie așa.

Există câțiva oameni cu care mă întâlnesc dimineța cam pe la aceeași oră pe traseul de la marginea râului. O indiancă micuță se plimbă singură. Pare să aibă în jur de șaizeci de ani, are un chip rafinat și e mereu foarte dichisită. Ciudat e că – sau poate că nu e ciudat deloc – în fiecare zi e îmbrăcată altfel. Uneori poartă câte un sari elegant, alteori poate să fie îmbrăcată într-o bluză largă de trening cu numele universității. Însă (dacă îmi amintesc eu bine) nu am văzut-o niciodată îmbrăcată de două ori la fel. Una dintre micile mele plăceri când alerg dimineța e să văd cu ce s-a mai îmbrăcat.

O altă persoană cu care mă tot întâlnesc este un bărbat care are fixată pe piciorul drept o proteză mare și neagră. Este caucazian, mare de statură și se plimbă în ritm rapid. Poate că are proteza de pe urma unei accidentări grave. Din câte știu eu, o poartă de patru luni întregi. Ce-o fi pățit la picior? În orice caz, nu pare să-l stingherească, pentru că merge cu o viteză destul de mare. Străbate drumul care se întinde de-a lungul râului într-un pas constant, în tăcere, ascultând muzică la niște căști mari.

Ieri am alergat ascultând Rolling Stones, *Beggars Banquet*. Acel hoo-hoo funky din fundalul de la *Sympathy for the Devil* se potrivește perfect la alergat. Alaltăieri mi-am pus *Reptile* al lui Eric Clapton. Ambele sunt ireproșabile. Îmi pătrund în inimă și nu mă satur de ele oricât le-aș asculta. Mai ales pe al doilea l-am ascultat de nenumărate ori în timpul alergării. Părerea mea personală e că *Reptile* e albumul perfect pentru un jogging ușor de dimineață. Nu are nimic agresiv sau afectat în el. Ritmul e constant, melodia perfect naturală. Muzica mă captivează, iar picioarele își potrivesc pasul după ritmul ei și calcă regulat. Din când în când aud din spate câte un „stânga!“ (*On your left!*), amestecându-se cu muzica din căști și imediat prin stânga mea trece șuierând câte o bicicletă de curse.

În timp ce alerg, îmi vin în minte și alte gânduri legate de scris.

Uneori lumea mă întreabă: „Dacă duceți o viață atât de sănătoasă, nu o să ajungeți la un moment dat să nu mai puteți scrie?“ În America nu prea aud asta, dar în Japonia sunt foarte mulți oameni care gândesc așa. Ei cred că scrisul este o îndeletnicire nesănătoasă și că scriitorii trebuie neapărat să ducă o viață cât mai anormală, departe de tot ce înseamnă ordine și moralitate. S-a înrădăcinat ideea că în acest mod scriitorul poate să se desprindă de tot ce e lumesc și să tindă către o anumită puritate plină de valoare artistică. Acest semn de egalitate între artist și modul nesănătos (decadent) de viață a apărut treptat, pe parcursul unei perioade lungi de timp. În filme și seriale figurează des acest stereotip – sau „tip legendar“, ca să-i dau o conotație pozitivă – de scriitor.

În esență, sunt de acord cu afirmația că scrisul este o activitate nesănătoasă. Când scriem un roman, când

creăm o poveste prin intermediul textului, un fel de toxină care există în adâncul ființei umane este eliberată și scoasă la suprafață. Scriitorii sunt nevoiți să se confrunte cu această toxină și să îi facă față cu dibăcie, conștienți de pericolul la care se expun. Pentru că altfel, în lipsa ei, nu ar putea exista munca de creație, în adevăratul sens al cuvântului (vă rog să-mi scuzați metafora stranie, dar e așa cum partea otrăvitoare a unui pește *fugu* e și cea mai gustoasă). Oricum aș lua-o, nu o pot numi o îndelnicire „sănătoasă“.

Pe scurt, activitatea artistică cuprinde în esență elemente nesănătoase și antisociale. Singur recunosc asta. Tocmai de aceea nu puțini sunt scriitorii (artiștii) care adoptă un stil de viață decadent sau se învâluie într-o mantie antisocială. Pot să înțeleg acest lucru. Adică în niciun caz nu blamez această atitudine.

Dar eu cred că aceia dintre noi care speră să aibă o carieră lungă de scriitor trebuie să-și construiască singuri un sistem imunitar care să reziste în fața acestei toxine periculoase (uneori chiar letale) dinăuntrul nostru. În felul acesta putem să înfruntăm bine și eficient alte toxine și mai periculoase. Cu alte cuvinte, putem să creăm povești și mai puternice.